

Tyresö kommun
Barn- och utbildningsförvaltningen
Marika Lyman, utredare
08-5782 91 53
Viktoria Hallén, utredare
08-5782 95 72

TJÄNSTESKRIVELSE
2015-01-13
1 (6)

Dnr 2014/BUN 0069

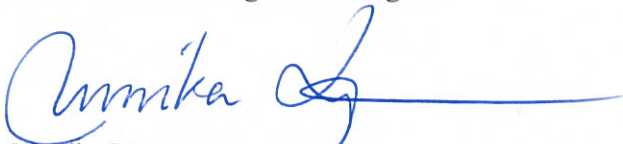
Barn- och utbildningsnämnden

Uppdrag för fortsatt arbete med en långsiktig lokalförsörjning inom förskola och grundskola

Förslag till beslut

1. Förvaltningen får i uppdrag att påbörja en förstudie och projektering av en grundskola och förskola i kommundelen Trollbäcken, som ger underlag för investeringar i kommunplanen 2016.
2. Förvaltningen får i uppdrag att arbeta vidare med lokalförsörjningen, med lokalutredningen som utgångspunkt, i en förstudie och föra en kontinuerlig dialog med nämnden.
3. Förvaltningen får i uppdrag att föra en medborgardialog angående lokalförsörjning inom förskola och skola

Barn- och utbildningsförvaltningen

Monika Larsson
Förvaltningschef

Sammanfattning

Befolkningen i Tyresö kommun ökar vilket påverkar behovet av kommunal service såsom förskole- och grundskoleplatser. Antalet barn i förskole- och skolålder är ojämnt fördelade över kommunen i förhållande till lokalresurser för förskola och skola, vilket gör att behoven ser olika ut i Tyresö tre kommundelar.

I en utredning 2013 kunde barn- och utbildningsförvaltningen konstatera en brist på grundskoleplatser i Trollbäcken. I utredningen föreslogs en nybyggnation på Fornuddens skola, som dels skulle öka kapaciteten, men även ersätta befintliga paviljonger på skolgården.

På uppdrag av kommundirektören har konsultföretaget Sweco under 2014 genomfört en utredning av lokalförsörjningen inom förskola och grundskola fram till 2025. Rapporten *Utredning av lokaler – Förskolor och grundskolor i Tyresö kommun* presenterades den 9 december för kommunstyrelsen och barn- och utbildningsnämnden. Rapporten baserar sig bland annat på uppgifter som inhämtats i workshops som hållits med skolledare och representanter från förvaltningen, befolkningsutveckling, elevprognoser och översiktsplan när det gäller planerat bostadsbyggande i kommunen. Även lokalernas ändamålsenlighet ur ett tillgänglighets- men även pedagogiskt perspektiv, samt deras tekniska status ligger till grund för utredningen.

Kommunstyrelsen beslutade att överlämna Swecos utredning till barn- och utbildningsnämnden för vidare handläggning samt att ge kommundirektören i uppdrag att genomföra en exploateringsstudie avseende utredningens förslag om ny skola i Trollbäcken (Fornudden) samt i Tyresö centrum (Stimmet/Fårdala).

Förvaltningen kommer att bilda en styrgrupp och projektgrupp för det kommande arbetet, i första hand för förstudien. Förstudien kommer att göra en analys och konkretisering av vad ett införande av rapportens rekommendationer i delar respektive helhet innebär. Utifrån den exploateringsstudie kring var nya skolor kan placeras i Trollbäcken (Fornudden) respektive i centrala Tyresö, som genomförs under ledning av samhällsbyggnadsförvaltningen, görs en kostnadsberäkning. För att fortlöpande förankra arbetet föreslår förvaltningen att en politisk referensgrupp utses bestående av 2-4 representanter. Syftet är att

informera och förankra det kommande arbetets inriktning och föra prioriteringsdiskussioner om vad som ska genomföras.

Beskrivning av ärendet

Bakgrund

Förskolan och skolan är viktiga *framgångsfaktorer* i kommunens utveckling för att nå visionen om den attraktiva kommunen genom att vara en av Sveriges bästa skolkommuner. Familjer väljer att bo i eller flytta till en kommun som erbjuder goda förskolor och skolor. Förskolan och skolan är också viktiga *framtidsfaktorer*. Detta innebär att verksamheten måste arbeta långsiktigt, främjande och förebyggande.

Befolkningen i Tyresö kommun ökar vilket påverkar behovet av kommunal service såsom förskole- och grundskoleplatser. Antalet barn i förskole- och skolålder är ojämnt fördelade över kommunen i förhållande till lokalresurser för förskola och skola.

Idag råder det brist på platser i förskola och skola på vissa håll i kommunen, medan alla skolor inte kan utnyttja den kapacitet de har. Nya bostadsområden, generationsväxling och etableringen av fristående skolor ändrar ständigt förutsättningarna. Den stora inflyttningen av barnfamiljer i Trollbäcken och etableringen av Internationella Engelska skolan i Tyresö är aktuella exempel. I en utredning 2013 kunde barn- och utbildningsförvaltningen konstatera en brist på grundskoleplatser i Trollbäcken (*Behovsanalys av grundskoleplatser i området Trollbäcken, dnr 2013/BUN 0101*). I utredningen föreslogs en nybyggnation på Fornuddens skola, som dels skulle öka kapaciteten men även ersätta befintliga paviljonger på skolgården. Ett ytterligare delförslag var att inom samma rektorsområde (Fornudden-Sofieberg) ändra Sofiebergsskolan från en enparallellig F-5 skola till en tvåparallellig F-3 skola. Skälen var flera, dels pedagogiska samt att kunna möta utmaningen att äldre elever är mer mobila idag och byter skola, vilket innebär att klasserna tunnas ut. Förslaget återremitterades till barn- och utbildningsförvaltningen för fortsatt utredning då ny årskursförändring på Sofiebergsskolan behövde ytterligare förankring samt

att nya uppgifter om kostnadskalkylen för projektet tillkom sent i handläggningen.

Det finns ett konstaterat underskott på skolplatser i Trollbäcken. För att kunna erbjuda skolplats till ett ökat antal förskoleklass elever sattes en tillfällig paviljong upp vid Hanvikens skola inför hösten 2014. Inför hösten 2015 har situationen ännu inte någon långsiktig lösning.

Inför kommunens omvärldsanalys 2014 lyftes grundskolans utmaningar fram som en av kommunens viktigaste strategiska frågor. I analysen kunde konstateras att grundskolan som helhet har outnyttjade lokalytor, vilket uppskattningsvis kostar ca 10 miljoner årligen. Överkapaciteten förväntades även öka eftersom Skolinspektionen hösten 2013 godkände en skola, Internationella Engelska Skolan, att få starta verksamhet (förskoleklass, grundskola årskurserna 1-9 och fritidshem) i Tyresö kommun från och med läsåret 2014/2015. Under innevarande läsår har skolan startat klasser i årskurs 4-8, ca 275 folkbokförda elever från Tyresö. Läsåret 2015/2016 planeras för åk 4-9 och då minst 300 elever från Tyresö.

En extern utredning tillsätts

För att få ett samlat grepp kring hur kommunens skollokaler ska organiseras och utvecklas för att bli mer effektiva, ändamålsenliga och flexibla gav kommundirektören konsultföretaget Sweco i uppdrag att utreda frågan.

Utgångspunkter för utredningen var att:

- familjer i alla kommundelar får möjlighet att placera sina barn i den förskola och skola de önskar
- alla tre kommundelar – östra, centrum och västra – ska ha skolor för F-9
- lokalerna ska vara kostnadseffektiva så att mer pengar kan satsas på pedagogiska resurser
- lokalerna ska vara ändamålsenliga och uppfylla de krav som skollagen och nya nationella styrdokument ställer.

Sweco presenterade sina förslag i rapporten *Utredning av lokaler – Förskolor och grundskolor i Tyresö kommun* för kommunstyrelsen och barn- och utbildningsnämnden den 9 december. I utredningen stärks förvaltningens bild

av att tillgången inte matchar behoven av förskole- respektive grundskoleplatser i alla kommunalar, medan antalet platser överstiger efterfrågan i andra.

Swecos förslag i korthet

Sweco rekommenderar att två nya skolor byggs – en i Trollbäcken och en i centrala Tyresö. Skolan i Trollbäcken ska ersätta Fornuddens skola, ha större kapacitet och mer ändamålsenliga lokaler och tillsammans med Sofiebergsskolan kunna möta det framtida behovet av platser. Skolan i centrum ska ersätta Stimmets skola och Fårdala skola, som båda bedöms ha brister vad gäller ändamålsenlighet och byggtknisk standard. Sweco rekommenderar även att Dalskolan avvecklas samt att Njupkärrs skola på sikt avvecklas men att skolans lokaler tillfälligt används som evakueringsskola.

Vad gäller förskolorna förslås 120 nya platser i Västra Tyresö (Trollbäcken) och 200 till i Östra Tyresö. I Östra Tyresö kan utökningen eventuellt ske helt genom att disponera om befintliga skollokaler som inte kommer att utnyttjas för grundskoleverksamhet. I Centrala Tyresö föreslås Båtens förskola ersättas av en ny. Denna nya förskola ingår redan i projekteringen av den nya stadskärnan Norra Tyresö centrum. Utredningen rekommenderar att Bergfotens förskola omvandlas till skollokaler. Den förslår också att Kardemummans förskola avvecklas, men först 2023 och beroende på hur väl utredningens prognoser visar sig slå in.

Swecos utredning kommer att utgöra ett av flera underlag för fortsatt arbete kring planering av framtidens förskola och grundskola i Tyresö.

Ärendets fortsatta beredning och förvaltningens förslag

Förvaltningen kommer att bilda en styrgrupp och projektgrupp för det fortsatta arbetet, i första hand för en förstudie. Förstudien kommer att innehålla en analys och konkretisering av vad ett införande av rapportens rekommendationer i sin helhet, såväl som delar innebär. En exploateringsstudie kring var nya skolor kan placeras i Trollbäcken (Fornudden) respektive i centrala Tyresö genomförs under ledning av samhällsbyggnadsförvaltningen. Utifrån den studien görs en kostnadsberäkning.

Förvaltningen bedömer att i behoven är mest angelägna i Trollbäcken. Prioriteringen bör därför vara att bereda platser i förskola och skola i den kommundelen. Målet är att få med det delprojektet i kommande investeringsplan i kommunplan 2016.

För att fortlöpande förankra arbetet föreslår förvaltningen att en politisk referensgrupp utses bestående av 2-4 representanter. Syftet är att informera och förankra det kommande arbetets inriktning och föra prioriteringsdiskussioner av vad som ska genomföras.

Förvaltningen föreslår även få i uppdrag att föra en medborgardialog angående lokalförsörjning inom förskola och skola.